

הצד השווה [שבהן] שעל ידי טענה כולי –

The commonality [between them] is that through a claim, etc.

OVERVIEW

The גמרא derives the חיוב שבועה by עדים from a צד השווה of פיו וע"א. Just as by פיו וע"א, where there is a claim (טענה) and a denial (וכפירה), it results in a שבועה (for the defendant); similarly by עדים where there is a claim and a denial, the defendant is required to swear. תוספות explains why we cannot refute this צד השווה by presenting a case where there is a וכפירה and nevertheless there is no שבועה.

תוספות asks:

ואם תאמר כופר הכל יוכיח שעל ידי טענה וכפירה פטור –

And if you will say; a כ"כ will prove that the argument of טענה וכפירה is insufficient to require a שבועה, for a כ"כ also consists of a וכפירה and nevertheless the כ"כ is פטור from a שבועה. The same should apply to עדים.

תוספות answers:

ויש לומר דבהצד השווה שבהן יש טענה חשובה –

And one can say that in this צד השווה there is credible claim in all the cases - דכשמודה מקצת או עד מכחישו נראה דמשקר¹ ולכך יש שבועה:

For when he admits partially, or one עד contradicts him, it appears that the defendant is lying and therefore there is an oath. However in the case of a כ"כ we cannot attribute a credible claim to the plaintiff. It is not considered a credible טענה if there is nothing to support his claim and the defendant denies everything.

SUMMARY

The צד השווה of טענה וכפירה refers to a credible claim.

THINKING IT OVER

1. How can תוספות ask that the גמרא could have refuted the מה הצד with a יוכיח from מה הצד? There is a rule² that you cannot refute a מה הצד through a יוכיח³!
2. Why do we not derive that a כ"כ is חייב שבועה from this same מה הצד?⁴

¹ By עדים the claim has that much more credibility, for the עדים support [half] his claim. It is more than merely משקר he is a דאי משקר.

² See מה הצד מגופו פרכינן מעלמא לא פרכינן that חולין קט"ב,

³ See אמ"ה # 20.

⁴ See תוספות הרא"ש.